

Coronakrisen lukker teatrenes billetsalg ned. Er crowdfunding en del af løsningen?

Foto af Jon Bjarni

Uden publikum, intet billetsalg. Det er vilkåret for teatrene lige nu. Er donationskampagner som crowdfunding en måde at skabe indtjening på i en coronatid? Sort/Hvid, der fik støtte af publikum, efter teatret brændte ned, deler sine erfaringer med branchen i ny udgivelse.

Coronakrisen har lukket det meste af samfundet ned i månedsvis. Teatrene er ingen undtagelse. Først fra den 8. juni kan publikum igen indfinde sig på stolerækkerne. Men ingen ved endnu, hvor mange og med hvilke forholdsregler teatrene kan åbne op igen.

Scenekunsten er således for en tid efterladt uden en af sine vigtigste forudsætninger: Publikum. Det har konsekvenser for udviklingen af forestillinger, for kunstnerne, for institutionerne – og for forretningen. Uden publikum, ingen billetindtægter.

Under teatrenes lukning har mange kunstnere og -institutioner været opfindsomme til at udvikle formater, der kan opleves på især digitale platforme, muliggjort af hjælpepakker og fondsstøtte. Indtægter fra et betalende publikum udebliver dog ofte, når det gælder digitalt indhold, da det oftest er gratis.

Hvordan kan publikum betale for kunsten i en situation, hvor salene er tomme og teatrenes værker skal konkurrere med kilometervis af gratis indhold?

En brændende platform – bogstavelig talt

For et teater vækker undtagelsestilstanden genkendelse. Da Sort/Hvids lokaler i det historiske CaféTeatret i Skindergade i Københavns centrum brændte ned til grunden i 2014, stod Sort/Hvid uden en scene, uden publikum – og uden indtjening.

Da asken og chokket havde lagt sig, satte jagten på nye rum ind. To år efter branden kunne Sort/Hvid etablere sig i et spritnyt teater i Kødbyen på Vesterbro. Med store visioner for den nye bygning bad kunstnerisk direktør Christian Lollike og resten af teatret Københavns Kommune, private og offentlige fonde og befolkningen om hjælp. Sidstnævnte skete via en storstilet crowdfundingkampagne på Kickstarter.com under titlen *ET TEATER ER BRÆNDT NED. ET NYT SKAL BYGGES OP.*

Op mod 400 backers, både virksomheder og privatpersoner, valgte at støtte kampagnen, som rejste ca. 330.000 kr. i alt.

Inspiration til branchen

Coronakrisen har gjort alle teatre til brændende platforme. Mens hjælpepakker og nødpuljer naturligvis er altafgørende for teatrenes overlevelse, er publikum en ofte overset ressource, når institutionernes fremtid er truet.

Derfor deler Sort/Hvid nu med støtte fra Bikubenfonden de resultater og erfaringer, Sort/Hvid gjorde sig, da teatret kæmpede for overlevelse gennem bl.a. crowdfunding.

”At være med i crowdfunding-kampagnen gav mig et særligt forhold til Sort/Hvid, som er anderledes end mit forhold til andre teatre. Jeg føler en slags ejerskab og joker lidt med, at hver gang jeg er på Sort/Hvid, så skal jeg lige klappe væggene lidt.”

Andreas, backer til Sort/Hvids kampagne

Publikum vil gerne hjælpe

I den digitale udgivelse *ET TEATER BRÆNDTE NED. ET NYT ER BYGGET OP.* svarer en gruppe backers på, hvorfor de i sin tid valgte at støtte teatret, og hvordan donationen sidenhen har præget deres forhold til Sort/Hvid. Deres svar viser, at publikum står på spring for at hjælpe, også økonomisk, når kunsten melder hus forbi; når fremtiden er usikker, når og udsigterne til mere teater af ens yndlingskunstnere ser sorte ud.

Omvendt fremgår det klart af undersøgelsen, at publikum kun støtter det, de føler har en tydelig kunstnerisk nødvendighed. Derfor bør en kampagne ledsages af kunstneriske udtryk, og anledningen bruges til at formidle det specifikke teaters kunstneriske profil.

Nyt kernepublikum efter krisen

En crowdfundingkampagne har længere perspektiver end akut førstehjælp, når katastrofen rammer. Sort/Hvids backers udgør i dag et kernepublikum, som bruger teatrets tilbud i stor stil.

Flere backers understreger, hvordan donationen har givet dem en ejerfornemmelse over teatret – som backeren Andreas, der fortæller, at han altid skal klappe kaklerne i Kødbyen, når han besøger Sort/Hvid.

Her foreligger der et potentiale for at opbygge et dedikeret kernepublikum, der kan blive en del af teatret på nye måder – både gennem brug af teatrets tilbud og yderligere økonomiske donationer, men også ved fx at levere indhold til en forestilling eller genstande til en scenografi.

Sort/Hvids udgivelse præsenterer derfor også andre cases med crowdfunding og lignende publikumsinddragende tiltag fra udlandet, ligesom lektor i Teater- og Performancestudier Laura Luise Schultz bidrager med en artikel om Sort/Hvids kunstneriske virke, og hvorfor publikumsinddragelse er og bør være en dimension af teatrets kunstneriske udtryk.

Digital udgivelse til branchen

Udgivelsen *ET TEATER BRÆNDTE NED. ET NYT ER BYGGET OP.* er støttet af Bikubenfonden og kan findes på Sort/Hvids hjemmeside (sort-hvid.dk) og Udviklingsplatformen for Scenekunsts digitale værktøjskasse for scenekunstbranchen UPgrade (udviklingsplatformen.dk/upgrade).

HVAD: Sort/Hvid lancerer brancheudgivelsen *ET TEATER BRÆNDTE NED. ET NYT ER BYGGET OP.*

HVOR: Udgivelsen kan findes på sort-hvid.dk og udviklingsplatformen.dk/upgrade.

KONTAKT: Kommunikationsansvarlig Maja Vadum Larsen, tlf. +45 60708979, maja@sort-hvid.dk

S/H